

DOKLAD O VLASTNEJ VEDECKEJ ŠKOLE

doc. dr. Krzysztof Rejman, PhD.

Predmetom vedeckej činnosti uchádzača doc. dr. Krzysztofa Rejmana je výskum sociálnej podpory marginalizovaných skupín v Podkarpatskom Kraji so zameraním na rôzne ohrozené sociálnym vylúčením cieľové skupiny. V súčasnosti sa sociálna exklúzia prejavuje ako dominantná koncepcia v diskusiách najmä v spojitosti s chudobou a bojom proti tomuto nepriaznivému javu. Otázka sociálnej exklúzie a súvisiacich konceptov ako napríklad chudoba, nezamestnanosť, sociálna inklúzia patria dnes medzi komplikované multidisciplinárne otázky, na ktoré nenachádzame tak zreteľné odpovede. Autor reprezentuje špecifickú a originálnu vedeckú školu sociálnej diagnózy a profylaktiky. V jednotlivých prácach a publikáciách uchádzač predkladá sociálnu diagnózu jednotlivých determinantov marginalizácie sociálnych kategórií a skupín, ako aj deskripciu sociálnych princípov založených na hodnotách, ako aj konceptualizáciu rôznych parametrov sociálnej integrácie v kontexte nových výziev súčasnej spoločnosti. Zároveň je autorom vymedzenia súčasných systémov sociálnej bezpečnosti v podmienkach rizikovej spoločnosti.

Obsahovo je možné členiť vedecko - výskumnú činnosť uchádzača do troch nosných tém v rámci vyššie uvedenej problematiky, ktoré zároveň odzrkadľuje aj publikačná činnosť doc. Rejmana, vedecko – výskumné projekty, ako aj účasť na medzinárodných konferenciách. Sociálna diagnostika oblasti vylúčenia a desocializácie vybraných cieľových skupín. Autor vo svojej výskumnej činnosti sa zameriava na zmapovanie aktuálneho stavu teoretického a empirického badania predmetných otázok. Jednotlivé výstupy v tomto kontexte predkladajú výsledky výskumov marginalizovaným skupín, najmä na príklade Podkarpatského kraja v Poľsku s presahom do transhraničných oblastí. Tak primárne, ako aj sekundárne empirické dáta, zvyšujú dôveryhodnosť zrealizovanej diagnostiky, opierajúcej sa na solídnych pramenných základoch. Druhou oblasťou vedecko – výskumnej činnosti uchádzača je Identifikácia determinantov marginalizácie a desocializácie cieľových skupín sociálnej podpory uvedených vyššie. Spomedzi širokého spektra faktorov korelujúcich s marginalizáciou Autor publikácií venuje svoju pozornosť predovšetkým dvom skupinám determinantov: socioekonomickým a kultúrno náboženským. V tomto kontexte môžeme spomenúť významného sociológa Baumana, u ktorého sa práve v kontexte kultúrnych a religióznych determinantov exklúzie stretávame s problémom individualizácie a sociálnej diferenciacie. Individualizácia dáva do pozornosti problém identity jedinca, ktorú je nútený vytvárať voľbami, ktoré v živote koná a pri každej možnosti si ju utvrdzuje. V svojich výstupoch doc. Rejman sociologický skúma široké spektrum dimenzií exklúzie cieľových skupín. Tretia oblasť vedecko – výskumnej činnosti sa týka sociálnej prognostiky, ako aj návrhu riešenia skúmanej problematiky s dôrazom na odporúčania pre prax sociálnej politiky a sociálnej práce. Zámerom tejto skupiny vedecko – výskumných výsledkov je vymedzenie hlavných predpokladov účinnej sociálnej pomoci a podpory marginalizovaných, alebo rizikových sociálnych skupín v interdisciplinárnom kontexte. Problematika sociálnej exklúzie má širokospektrálne konsekvencie, ktoré sa týkajú sociologicko-psychologického a sociálneho aspektu. Keďže sociálna práca nazerá na jedinca ako na bio-psycho-sociálnu bytosť je nutné, aby sa problematika riešila optikou spolupráce viacerých vedných disciplín v oblasti riešenia a predchádzania sociálneho vylúčenia cieľových skupín. V tomto navrhujeme uplatniť princíp deinštitucionalizácie, ktorej cieľom ma byť zmena postavenia občana, v tomto prípade jednak sociálneho pracovníka, jednak osoby so zdravotným postihnutím, ako objektu sociálnej práce a návrat k práci samostatného sociálneho pracovníka ako subjektu, ktorý napomáha zabezpečovať všetky potreby človeka v prirodzenom prostredí jeho domácnosti podľa jeho želaní a potrieb. Proces deinštitucionalizácie vedie k ochrane

občana pred tým, aby bol v čase sociálnej, ale často aj hmotnej núdze vytrhávaný z prostredia vlastnej rodiny, ak to nie je nevyhnutné z hľadiska život ohrozujúcej situácie.

Výsledky vedených doktorandov a doktorandiek (3 ukončení, 1 po dizertačnej skúške) v študijnom odbore sociálna práca, sociológia a teológia:

Vedenie doktorandov (z pozície: školiťel' – špecialista) po obhajobe PhD.:

PhDr. et Mgr. Roman Kollár, PhD. (dátum obhajoby dizertačnej práce: 29.6.2012). Téma dizertačnej práce: Dezintegracja współczesnej rodziny na Słowacji. Študijný odbor Sociológia.

PhDr. Alena Karasová, PhD. (dátum obhajoby dizertačnej práce: 19.4.2016). Téma dizertačnej práce: Analýza faktorov sociálnej exklúzie rómskeho etnika z aspektu komunitnej sociálnej práce. Študijný odbor Sociálna práca.

ThLic. Jarosław Orkiszewski, PhD. (dátum obhajoby dizertačnej práce: 22. 6. 2021). Téma dizertačnej práce: Církev a morálne postoje mládeže v sociálnom učení pápeža Františka. Študijný odbor Teológia

Aktuálne vedenie doktorandov:

Po dizertačnej skúške: Mgr. Aleksander Zawadzki, Význam sociálnej podpory v pozitívnej readaptácii trestaných osôb. Štúdium zo sociálnej práce. VŠZaSP v Bratislave (dátum dizertačnej skúšky: 5.2.2020).

Výsledky prezentované cez projektovú a publikačnú činnosť uchádzača:

Výsledky vedeckej školy a ich prezentovanie súvisí s vedením vedeckých projektov, participáciou na medzinárodných projektoch, účasťou vo výskumných tímoch a s publikačnými výstupmi (na niektorých z nich participovali aj vyššie uvedení doktorandi) – jednotlivé projektové a publikačné aktivity uchádzača o titul profesor na FF PU v Prešove sú uvedené v dokumentoch k inauguračnému spisu s názvom: *Prehľad doterajšej pedagogickej činnosti a dosiahnutých výsledkov, Zoznam pôvodných publikovaných vedeckých, prác, odborných prác, učebníc, učebných textov, prehľad preukázateľných čítacíí a ohlasov na vedecké a odborné práce a Vedecko-pedagogická charakteristika uchádzača*. Kvalitu vedeckej školy uchádzača dokladuje aj výskumná a publikačná činnosť.

Jarosław, 24.1.2023

.....
doc. dr. Krzysztof Rejman, PhD.